

Unga och talböcker

Information till föräldrar och förmedlare

Varför talböcker?

Alla har rätt att läsa på sina villkor. Oavsett läsförmåga. För den som har svårt att läsa tryckt text kan talböcker vara ett bra hjälpmedel. Forskning visar att läshjälpmedel som talböcker kan spela en avgörande roll för läsutvecklingen hos barn och unga med dyslexi. Idor Svensson forskar om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi. Han jämför läshjälpmedel som talböcker med vad glasögon gör för den som ser dåligt. På vår sida *Kunskap om tillgänglig läsning* på mtm.se kan du läsa mer om forskning om tillgänglig läsning.

Vad är skillnaden mellan talbok och ljudbok?

Både talböcker och ljudböcker är böcker man lyssnar på. En ljudbok är en kommersiell bok som kan lånas eller köpas av alla. En talbok tas fram för personer som möter någon form av läshinder som gör det svårt att läsa. Det är Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, som gör talböckerna och det kostar inget att låna dem.

En talbok är också helt tillgänglig. Det betyder att den är gjord så att alla kan läsa den, även personer med synnedsättning som läser med skärmläsare. I de flesta talböcker kan läsaren även se bokens text och bilder på skärmen om man läser i appen Legimus eller i Legimus webbspelare.

Hur läser man talböcker?

Talböckerna finns i MTM:s digitala bibliotek Legimus. Man läser via webbspelaren, i appen eller med en så kallad Daisyspelare som är bra för teknikovana personer.

Man kan välja att bara lyssna på boken eller lyssna och följa med i texten samtidigt. I appen Legimus och i Legimus webbspelare markeras texten samtidigt som den läses upp för att det ska vara lätt att hänga med. En del läser hellre den tryckta boken samtidigt som de lyssnar på texten.

Hur får barnet tillgång till Legimus?

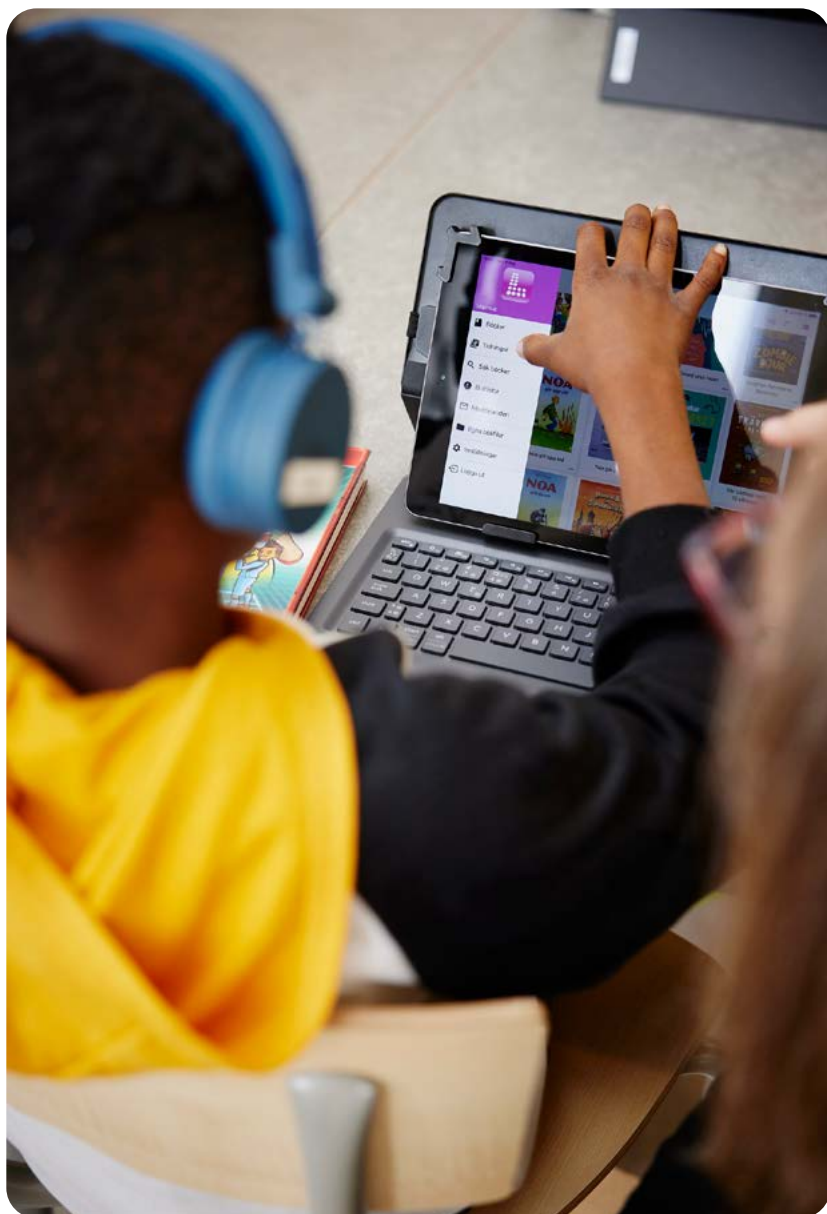
Om en ung person i din närhet har svårt att läsa tryckt text kontakter ni skolbiblioteket eller folkbiblioteket. Bibliotekarien ni träffar ställer frågor och tar reda på om personen skulle vara hjälpt av att få tillgång till talböcker. Om hen får ett konto i Legimus kommer bibliotekarien att visa er hur tjänsten fungerar.

Vilka böcker finns i Legimus?

På MTM arbetar bibliotekarier som väljer vilka böcker som ska göras som talböcker. De flesta nya och populära böcker görs som talböcker. I Legimus finns också lättlästa böcker och böcker med många bilder för att det ska vara lätt att förstå. De böckerna finns i olika svårighetsgrad. I Legimus finns även talböcker på andra språk än svenska. Vill barnet läsa en bok som saknas i Legimus vänder ni er till biblioteket så skickar de önskemålet vidare till oss på MTM.

Om Legimus och MTM

MTM har ansvar för att anpassa litteratur för personer med läs- och synnedsättning. Det gör MTM med stöd av § 17 i upphovsrättslagen. Talböcker används ofta som hjälpmedel i skolan. I Legimus finns alla möjliga böcker, både fakta och skönlitteratur, men generellt sett inte läromedel. Det är Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, som ansvarar för det. Prata med skolan om ni behöver hjälp med anpassningar av läromedel.

Mer information om talböcker

legimus.se

Här kan du läsa om hur det fungerar att använda Legimus. Du hittar även boktips och listor på nya böcker.

Kunskap om tillgänglig läsning

På vår sida *Kunskap om tillgänglig läsning* på mtm.se har vi samlat information om lässvårigheter och olika sätt att läsa. Här finns också länkar till forskning och rapporter om tillgänglig läsning.

Nyhetsbrev

Prenumerera gärna på MTM:s nyhetsbrev. Här får du tips på webinarier och studiedagar, nyheter och information om talböcker och Legimus och mycket annat intressant om tillgänglig läsning.

Informationsmaterial

Vill du berätta för andra om läsning på lika villkor? Då kan du beställa eller ladda ner informationsmaterial på mtm.se.

Unga och talböcker

För personer som har svårt att läsa tryckt text på grund av till exempel dyslexi, synnedsättning, ADHD eller autism kan talböcker vara ett bra stöd. Den här broschyren vänder sig till dig som har en ung person i din närhet som har svårt att läsa tryckt text. Här får du veta hur Legimus, MTM:s digitala bibliotek för talböcker, fungerar.

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, är Sveriges kunskapscentrum för tillgängliga medier. Vi arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar. Oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

